

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz nézdva 60 fill.
Pesti Ujlappal 1 óra 1 K.

Népszövetségünk és németországi Volksverein.

Lapunkban megemlékeztünk a németországi katolikusok nagygyűléséről, melyet napokban tartottak. Ennek a keretében folyt le a németországi kath. Népszövetség 22. közgyűlése óriási érdeklődés mellett. Az ott elhangzott jelentések és beszédek midőn nemcsak elismerően, hanem magasztalólag szólnak a Népszövetség áldásos működéséről, midőn oly eredményekről számolnak be, melyeket csak ez egyesület segítségével vihettek ki, ugyanakkor ránk nézve is követésre méltó példát állítanak fel.

Jelenleg a németországi Népszövetségnek 728000 tagja van. Müller püspök, kölni helynök véleménye szerint ez a legnevezetesebb egyesület. Áldozatot követel érdekében a néptől, de ez az áldozat az Istenért van és mint égi áldás térül vissza. A trónért és az oltárért van ez az egyesület. Valamennyit egyesíti. Kipróbáltatott már a munkában és a harcban, csak hálával tud emlékezni munkájára és küzdelmére. Sajnálattal és elszomorodva látja, hogy egyesek szemét még mindig elfogja a vakság. Már pusztán a szociális küzdelem föltétlen szükségessé teszi az egyesületet.

A magyar kath. Népszövetség nevében Huszár Károly orsz. gyűlési képvis., népszövetségi titkár vett részt ezen a gyűlésen, ki a következő szép beszéddel üdvözölte a közgyűlést:

A magyar népszövetség nevében üdvözölöm a Volksvereint, amely a mi szervezetünknek is mintaképe volt.

Örömmel jöttünk Aachenbe, mert minket magyar katolikusokat régi tradíciók vonzanak. Már nemzeti királyaink idejében, az Árpádok alatt nagy

zarándokcsapatok jöttek ide Magyarországból, úgy hogy Szent István külön hospiciót épített számukra. Szt. Erzsébet, aki itt Wartburg várában a karitás angyla volt, a mi szentünk. Nagy Lajos királyunk külön kapot épített Aachenben, amelynek helyén van a mai kincstár. Az aacheni dóm falain mindenütt magyar királyi címerek láthatók. A motívum, amelyért ide zarándokoltunk, ugyanaz, mint őseinké a különbség csak az, hogy ők lóháton mi pedig „D-Zugon” jöttünk. A német nagygyűléseknek rendes látogatói vagyunk, mert gyümölcsöztetni akarjuk népünk javára és egyházunk érdekében mindazt, amit itt tanulhatunk és tapasztalhatunk.

Természetesen nem szoktuk és nem is akarjuk a német intézményeket szolgailag lemásolni, hanem hozzá idomítjuk azokat speciális hazai viszonyainkhoz. A legnagyobb hatása és eredménye volt Magyarországon a Volksverein gondolatának és ezen formáció ott is bevált. A hitvédelem a politikai iskolázás, a szociális munkára való megérlelés terén már is nagy eredményeket értünk el. Tagjainknak száma 280 ezeren felül van, úgy hogy mi vagyunk az ország legnagyobb szervezete, egyesülete, mert kétszer annyi tagunk van, min a szociáldemokrata pártnak. Mindent el fogunk követni, hogy a magyar Népszövetség fejlődésében soha meg ne álljon és azt a második helyet, amelyet most betölt a világon, többé el ne veszítse.

Különösen nagy hatása volt a münchen-gladbachi iskolának egyes vezetőembereinkre, akik a sajtó, a

közélet és az egyesületi élet terén a legelső munkások.

Csodálkozunk, hogy miként lehetnek mégis olyan egyének, akik a népszövetséget meg nem becsülik és munkája elé gátat vetnek. Hát nem gondolják meg ezek, hogy a népszövetség apologetikus, szociális és agitatorius, népnevelő munkája nélkül már régen romokban heverne az egész német katolicizmus.

Mi tíz év óta járunk tanulni München—Gladbachba és koronatanuk vagyunk, hogy ott a legszigorubb egyházi szellem uralkodik, párosulva a modern kor tudományos apparátusával végzett önfeláldozó munkával a népért és a hitért.

Háromszázezer magyar katolikus népszövetségi tag nevében kívánjuk, hogy a világegyház büszkesége és reménysége a Volksverein éljen és virágozzék!

A magyar katolikusok helyzetéről csak annyit mondhatok, hogy situációjuk feltétlenül rosszabodott, mert az egységet nem tudjuk helyreállítani és a mostani alkotmányválság ismét a messze jövőbe vetette azon reménységünket, hogy az összes katolikus erőket koncentráljuk a hit, az egyház és a közös keresztény érdekek védelmére. A sikertelenség, a közöny és a félreértés azonban nem fog minket elcsüggeszteni, tovább dolgozunk abban a reménységben, hogy a mi munkánkat is úgy megáldja a jó Isten, mint ahogy megáldotta a német katolikusok fáradhatatlan küzdelmét és ideális törekvéseit.

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lóptác sarokház Serg-féle posztóüzlet I.emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhákat
angol női felöltők és kosztümek
készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélküli kifogástalanul teljesít.

Városunk

költségvetése.

Brassó város 1913. évi költségvetési most küldötté szét. E szerint szükséglet 2863.456 K. fedezet 2.270.772 K. hiány 593.753 kor. (szemben az 1912 évi 524.487 kor. hiánnyal: több 69.196 kor.-val melynek fedezésére 68,5 százalékos pótdó van tervezve: de ez is csak látszólagos, mert a csatornázási költséghez való 30000 koronás hozzájárulás törülve van: a mi pedig nem fog törülni és akkor a községi pótdó 72,5 százalék lesz 1912 ban. Emelkedtek a következő tételek: Irodai szükségletek, nyomtatványok 16.494 kor. Városi épületek fenntartási költsége 55000 kor. Utak, hidak, csatornák és patakmeder fenntartása 1287 K, A város világításának költsége 2090 kor. Város tisztítás költsége 6690 K. Iskolák és templomok segélyezése 3446 kor. Városi szegényalap 2755 kor. Sinlőházi táppénzek 6966 kor. Fertőző betegek kórháza 3500 kor. Kevesebb a bevétel — és ez a legszomorubb tétele a költségvetésnek — a városi vágóhidnál 8000 kor.-val mert a husárok emelkedése és az általános drágaság miatt a husfogyasztás csökkent. Arról azonban semmit sem olvassunk a költségvetésben, hogy a városnál alkalmazott munkások jobb felhasználásával a kezelési költségeket csökkentették volna, pedig a jobban fizetett hivatalnokoktól most már teljes joggal lehetne több munkát kívánni.

A ker. szociálisták nyári mulatsága.

Ugy anyagi, mint erkölcsi sikerben gazdag nyári mulatságot rendeztek a ker. szociális szakszervezetek a „Lövöldében.”

Már délután 4 órákor megkezdődött a jókedvű tréfás és kellemes próbaképviseleválasztással, melyben egy ker. szociálista, egy feminista és egy demokratapárti jelölt küzdött a babérrért és a győzelmi pálmát a szavazatok a keresztény szociálista jelölteknek adták, melynek képviselője Tatár Balázs ügyesen fejtette ki a párt programját és szellemesen cáfolgatta a feminista és demokrata párt program pontját. A délutáni kellemes szórakozások egyike volt a díjkuglizás, melyben sokan vettek részt és nem egy e különben kedvesen szórakoztató apróban szép gyakorlatot mutatott be. A kifizető díjat Pruki József nyerte el.

Vidám tréfák és kellemes társasjátékok töltötték ki a délutánt előkészítve az érdeklődőket az esti jó mulatságra és a szellemes műsor végig élvezésére. S az elég szép számban összegyűlt vendég sereg nem is unatkozott a műsor alatt, hisz mindjárt jó bevezető volt Tatár Balázs ügyesen és rutinnal előadott szavalata. A Cselenszky Albert által előadott monológ pedig nem egyszer vidám mosolyra sőt hangos nevetésre készítette az amugy is felhangolt közönséget. Az este kimagasló pontja Fröhvirth Mátyás titkar beszéde volt, ki temperamentummal és nagy tudással fejtegette a keresztény szociális programot, mely bäs-

tyája volt a multban az egészséges társadalmi fejlődésnek és mely biztatónk lehet jövőre, ha egész alapon építjük fel társadalmi és családi életünk épületét. A tetszés vihára zugott fel az elhangzott beszédre, melyet csak Dans Emma és Bock Sárka kellemes megjelenése szüntetett még egy pár percre, hogy annál hangosabban nyersen kifejezést a két szereplő csinosan előadott dialogjára. Patak Gyéza monológja következett ezután, melynek mókái állandóan derült hangulatban tartották a közönséget úgy, hogy szinte sajnáltuk, hogy az utolsó szám következett Olajos Annuska és Patak Gyéza páros jelenetével, mert ezt a két ügyes előadót sokáig szerettük volna a podiumon látni. A műsor után confettis eső és csapongó jó kedv közti kezdődött meg a tánc és a fésztielen jókedv eltartott reggelig és mikor a hajnal virradása elszalatta a mulatozókat egy kellemes éj benyomásával távozott mindenki a Lövöldéből. (Nó)

A Tömösi Honvédelem Restaurálására Alakult Bizottság

a következő felhívást bocsájította ki:

A tömösi honvédelem restaurálására alakult bizottság a közadakoásból begyűlt pénzen elvégeztette az emléken szükségessé vált restaurálási munkálatokat és díszes vaskerítéssel vette körül a szobrot. Ez alkalomból folyó évi augusztus hó 25-én délelőtt 11 órákor a tömösiszorosban hazafias ünnepélyt rendez. Arra való tekintetben, hogy ez az ünnepély nem egyeseké, hanem mindazoké, kik előtt szent a magyar szabadságért elesett mátyrok emlékezete, tehát ünnepe az egész magyarságnak, hazafias tisztelettel fölkerjük városunk összes magyar egyesületeit, hogy az ünnepélyen testületileg és lehetőleg egyleti lobogójuk alatt okvetlen részt venni szíveskedjenek. Az ünnepélyen résztvenni szándékozókat folyó hó 25-én reggel 6 órákor a főállomásra induló különvonat szállítja a helyszínére.

HIREK

Népszövetségi és ker. szociálisták

A brassói népszövetség igazgatói csoportvezetői és a ker. szociálista szervezetek képviselői csütörtökön este 8 órákor a rajzteremben közös választmányi ülést tartanak. Nagyon fontos tárgy szerepel a napirenden.

Eszperantó kongresszus.

Két eszperantó kongresszus lesz most egyszerre Budapesten. Tizenkilencedikétől huszonharmadikáig folyik le a két kongresszus, az egyik lesz a harmadik Nemzetközi katolikus eszperantó kongresszus, a másik az Országos magyar eszperantó kongresszus. Mind a kettőnek Giesswein Sándor lesz a közös elnöke. A magyar eszperantisták ebből az alkalomból

szindarabot adnak elő, kedden délután, az Urániában. Herczeg Ferenc „A három testőr” című darabját adják elő műkedvelők. A darabot Liebner Olga fordította át eszperantóra.

Hasihagymáz.

Apácza községben egy hasihagymáz megbetegedés fordult elő. A járvány megakadályozására a kejlő intézkedések megtétek.

A bécsi merénylet.

Keddi számunkba már jeleztük, hogy Plugel püspök ellen egy Prinz Herrman nevű örült merényletet követett el. A részletekről a következőkben számolhatunk be: Vasárnap délelőtt fél tizenegy órákor kezdődött a Szent István templomban a király születése alkalmából rendezett istentisztelet. Nagel hercegérsek már ben volt a templomban és várta a püspöki segédletet. Fél tizenkét órákor indult Plugel püspök néhány lelkész kíséretében szomszédságban levő káptalani kápolnából, hogy az érseknek segédkezzék. Közvetlenül a székesegyház előtt egy fiatal ember ugrott ki a tömegből, kabátja alól hosszú kést rántott elő és beledöfte a püspök jobb vállába. A merénylet azonnal elfogták és a legközelebbi őrszobába vitték. Minden felvilágosítást megtagadott. Az orvosok véleménye szerint közveszélyes örült a már hat év elmeorvosi kezelés alatt áll. Plugel püspök állapotán javul állott be és ha komplikáció nem jön közbe néhány hét muiva elhagyhatja az ágyat.

Moziexpedíció a vadok közé

A pensylvániai egyetem egy mozi expedíciót meneszt az amerikai Amazon folyó mentén lakó vadak életmódjának tanulmányozására. Mozi felvételeket írogat készíteni róluk. Fonograffal pedig nyelvüket, zenéjüket, éneküket fogják megörökíteni. Uj érdekessége lesz tehát az a mózi kultusznak.

A székelyudvarhelyi áll. ipari szakiskola tantestületében.

A lefolyt tanévben változás történt, amennyiben Spaller József mint a közismereti tantárgyak tanára 30 évi szolgálat után nyugalomba vonult.

Harminc évi pedagógiai működése alatt mintaképe volt a kötelelességteljesítésnek. Hazafias buzgó működésével előjáróinak elismerését, tantársainak tiszteletét és szeretetét, tanítványainak pedig háláját érdemelte ki.

Táviratok

— Az elhalt Samassa érsek helyébe cum jure successionis az eddigi koadjutor Szmezsányi püspököt nevezték ki.

— Vesküből jelentik, hogy az arnauták elszéledése megkezdődött. Összeütkezésre nincsen ok.

A lap szerkesztését lelelő:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet